

Vergaderjaar 2025–2026

36 615

Verslagen van de commissie voor de Verzoekschriften en de Burgerinitiatieven

Nr. 16

BRIEF VAN DE COMMISSIE VOOR DE VERZOEKSCHRIFTEN EN DE BURGERINITIATIEVEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 mei 2026

Namens de commissie voor de Verzoekschriften en de Burgerinitiatieven van de Tweede Kamer bied ik u hierbij het verslag aan over de burgersignalenrapportages van de vaste commissies van de Tweede Kamer over het jaar 2025.

De voorzitter van de commissie voor de Verzoekschriften en de Burgerinitiatieven,
Huidekooper

De griffier van de commissie,
Huls

Verslag burgersignalenrapportages 2025

Inleiding

De commissie voor de Verzoekschriften en de Burgerinitiatieven (CVB) heeft in 2024 – naar aanleiding van de pilot burgersignalen – informatieproducten geïntroduceerd om burgersignalen beter in kaart te brengen en beter te benutten. De informatieproducten komen voort uit de ambitie van de Tweede Kamer om burgersignalen structureler op te vangen, te ordenen en zichtbaarder te maken. De CVB vervult hierbij een aanjagende, coördinerende en signalerende rol.

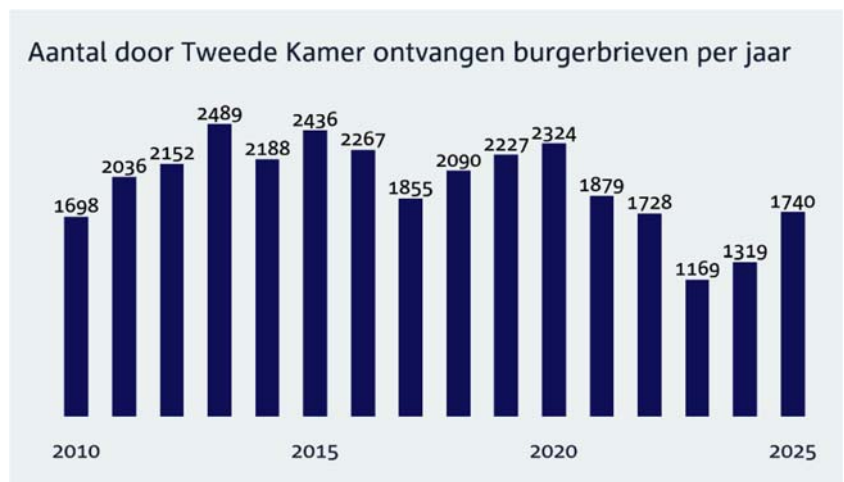
Een van de informatieproducten is de burgersignalenrapportage. Deze rapportage bevat een kwantitatieve analyse van de burgersignalen die de Kamer heeft ontvangen en van de behandeling ervan. De CVB heeft de vaste commissies aangeraden om één keer per jaar een burgersignalenrapportage op te laten stellen. Begin 2025 is dit voor de eerste keer gedaan. Er is toen per vaste commissie gerapporteerd over de burgersignalen uit 2024. Dit voorjaar zijn de burgersignalenrapportages voor 2025 opgesteld. De staven van de vaste commissies hebben de rapportages gemaakt onder coördinatie van de staf van de CVB. Elke vaste commissie is gevraagd om de burgersignalenrapportage te bespreken in de procedurevergadering of strategische procedurevergadering. Alle vaste commissies hebben dit inmiddels gedaan.

Aantal burgerbrieven in 2025

De Kamer krijgt op verschillende manieren burgersignalen binnen, veelal in de vorm van brieven en e-mails van burgers (hierna: burgerbrieven). Daarnaast ontvangen Kamerleden individueel post van burgers. Deze notitie gaat alleen over de burgerbrieven die zijn gericht aan de Kamer of aan de vaste commissies en die in Parlis geregistreerd zijn als «Brieven derden (particulieren)».

De Kamer ontving 30% meer burgerbrieven in 2025 dan in 2024

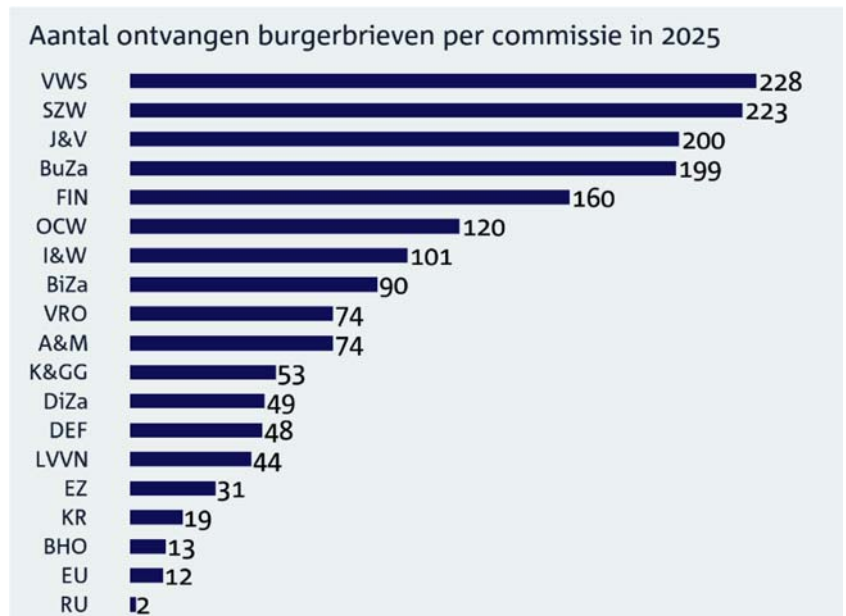
In 2025 ontving de Kamer in totaal 1740 burgerbrieven. Dat is een toename van ruim 30% ten opzichte van het aantal burgerbrieven in 2024. In 2023 ontving de Kamer de minste burgerbrieven gezien over de afgelopen 15 jaar.

Vooral bij de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken en de vaste commissie voor Digitale Zaken was, met meer dan een verdubbeling van het aantal burgerbrieven ten opzichte van 2024, sprake van een forse toename. Een groot deel van de brieven die de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken ontving, ging over de situatie in Gaza, Israël en de Westelijke Jordaanoever. Ook andere actuele onderwerpen leidden tot meer burgerbrieven. In 2025 waren dat bijvoorbeeld de verkiezingen en de discussie over fatbikes.

De meeste burgerbrieven voor VWS, SZW en J&V

De meeste burgerbrieven kwamen, net als in 2024, binnen bij de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid. De volgende figuur geeft weer hoe de burgerbrieven in 2025 zijn verdeeld over de commissies.

Gerichte mailacties resulteren in een veelheid aan extra mails van burgers

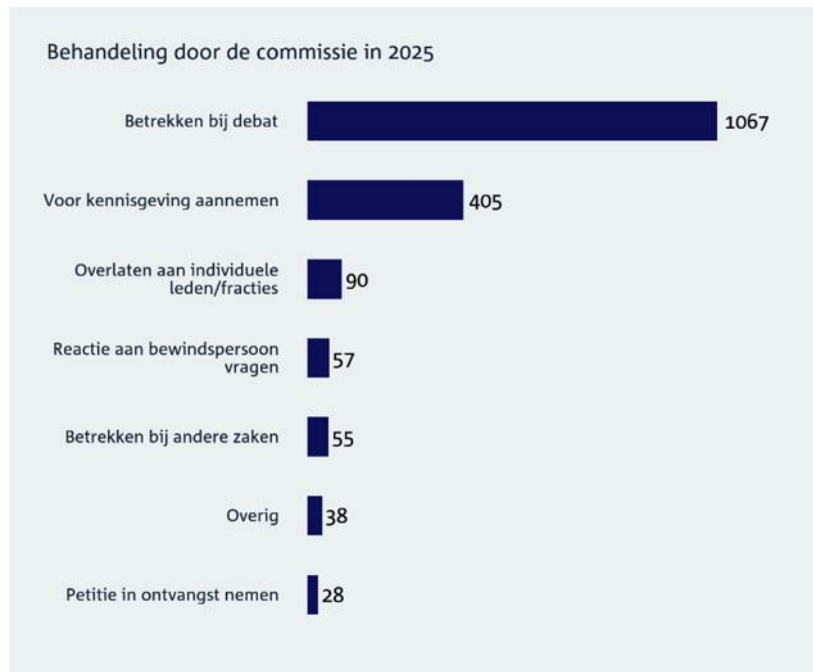
Naast burgerbrieven ontvangt de Kamer ook mailberichten die gekoppeld zijn aan zogenaamde gerichte acties. Deze acties houden een veelheid aan dezelfde mails van burgers in. Deze acties zijn deze niet als afzonderlijke burgerbrieven geteld in de hiervoor getoonde figuren. Een voorbeeld van een gerichte actie in 2025 was «Mail de beslissers» van de organisatie SchipholWatch, die vorig jaar ruim 800 mailberichten aan de Kamer opleverde.

Behandeling van de burgerbrieven in 2025

De meeste burgersignalen zijn betrokken bij een debat

In de procedurevergadering besluit de vaste commissie, op voorstel van de commissiestaf, over de behandeling van een burgerbrief. Behandelingen kunnen bijvoorbeeld zijn: betrekken bij een debat, betrekken bij andere zaken (zoals een rondetafelgesprek of stemmingen), voor kennisgeving aannemen of een reactie aan bewindspersoon vragen. De

volgende figuur geeft weer hoe de burgersignalen in 2025 zijn behandeld (totaal van alle behandelde burgerbrieven).

Meer dan 60% van de burgerbrieven is betrokken bij een debat. Ruim 20% van de burgerbrieven is ter kennisgeving aangenomen. De andere behandelbesluiten komen minder vaak voor. De categorie overig is een restcategorie, bestaande uit een verzameling van weinig voorkomende behandelbesluiten (zoals petitie in ontvangst nemen) en dubbele behandelbesluiten.

Voorkomen verkeerde verwachtingen bij de indieners van burgerbrieven

Na het besluit door de vaste commissie ontvangt de indiener van het burgersignaal een brief over de wijze van behandeling. Als de commissie heeft besloten om het signaal te betrekken bij een debat is het aan de Kamerleden zelf om te bepalen hoe ze de informatie gebruiken bij de voorbereiding van het debat. Om verkeerde verwachtingen te voorkomen, is in de brief aan de indiener een toelichtende passage opgenomen: *«De commissie heeft besloten dat er in uw brief informatie staat die gebruikt kan worden tijdens het commissiedebat over [onderwerp] op [datum]. De Kamerleden kunnen uw brief ter voorbereiding lezen. De Kamerleden maken zelf een keuze wat zij met de informatie doen en hoe zij de informatie gebruiken. De Kamerleden gaan tijdens het debat in principe niet in op uw individuele kwestie.»* De vaste commissies nemen deze passage (of een passage van vergelijkbare strekking) op in de brieven aan de burgers waarvan de signalen worden betrokken bij een debat.

Bespreking rapportages door de vaste commissies

De vaste commissies hebben de burgersignalenrapportages 2025 besproken in een van de procedurevergaderingen of in de strategische procedurevergadering. De staf van de CVB heeft geadviseerd om aan de orde te laten komen:

- hoe de commissie aankijkt tegen de wijze waarop zij de burgerbrieven heeft behandeld;
- of de commissie behoefte heeft aan een eigen signalenoverleg;
- in hoeverre gebruik is gemaakt van een reader burgerbrieven en of de commissie deze reader vaker wil ontvangen;
- aan welke informatie de commissie nog meer behoefte heeft in de burgersignalenrapportage.

Het verschilt per vaste commissie hoe uitvoerig de burgersignalenrapportage is besproken. Een aantal vaste commissies heeft uitgesproken dat het positief is dat inzichtelijk wordt gemaakt welke behandelbesluiten zijn genomen. Een aantal vaste commissies heeft de burgersignalenrapportages ter kennisgeving aangenomen, zonder nader in te gaan op de hierboven vermelde punten. In sommige gevallen is daarbij aangegeven dat het aantal ontvangen burgerbrieven zo gering is, dat het nauwelijks toegevoegde waarde heeft om inhoudelijk antwoord te geven op bovenstaande vragen.

De commissies zijn in het algemeen tevreden over de behandeling van de burgerbrieven

De meeste commissies hebben bij de bespreking van de burgersignalenrapportages aangegeven tevreden te zijn over hoe zij de burgerbrieven in 2025 hebben behandeld. Een van de vaste commissies, de vaste commissie voor Europese Zaken, had in 2025 alle burgerbrieven voor kennisgeving aangenomen. Naar aanleiding van de burgersignalenrapportage heeft deze commissie het voornemen geuit om voortaan meer aandacht aan de burgerbrieven te besteden en deze waar mogelijk te betrekken bij een debat.

De commissies hebben geen behoefte aan een eigen signalenoverleg

De CVB heeft de vaste commissies naar aanleiding van de pilot burgersignalen geadviseerd om incidenteel een overleg te organiseren met hun eigen signalenpartners. De vaste commissie voor Justitie en Veiligheid heeft geprobeerd een signalenoverleg te organiseren, maar dit signalenoverleg vond geen doorgang door te weinig aanmeldingen van Kamerleden. Geen van de andere vaste commissies heeft een eigen signalenoverleg georganiseerd. De commissies geven aan geen aanleiding te zien voor een dergelijk overleg.

Voor vier commissies zijn readers burgerbrieven opgesteld; dit informatieproduct wordt wel gewaardeerd, maar nog niet breed ingezet

De pilot burgersignalen heeft, naast de burgersignalenrapportage, ook de reader burgerbrieven als informatieproduct opgeleverd. Het doel ervan is een rode draad zichtbaar te maken in de burgerbrieven die de vaste commissie over een bepaald thema ontvangt. Het is zinvol – voor de rode draad – om een reader op te stellen als er minimaal vijf burgerbrieven bij een debat zijn betrokken. In 2025 zijn in totaal vijf readers burgerbrieven opgesteld: twee voor de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid, één voor de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat, één voor de vaste commissie voor Digitale Zaken en één voor de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Uit de terugkoppelingen blijkt dat de readers worden gewaardeerd. Enkele commissies hebben aangegeven (vaker) een reader te willen ontvangen. Als nieuw informatieproduct is de reader minder bekend, waardoor deze nog niet breed wordt ingezet.

De commissies waarderen de burgersignalenrapportages, zij hebben geen behoefte aan aanvullende informatie

Uit de terugkoppelingen volgt dat de vaste commissies tevreden zijn over de burgersignalenrapportage. Er is geen behoefte aan aanvullende informatie. Een enkele vaste commissie ziet weinig meerwaarde in de rapportage. Daarbij is opgemerkt dat het zinvoller zou zijn om alleen een burgersignalenrapportage te maken voor vaste commissies waar veel burgerbrieven binnenkomen of om ervoor te kiezen een rapportage alleen op verzoek op te (laten) opstellen.